

In elke Waterspiegel vragen wij een columnist zijn of haar visie te geven op een actueel thema. Deze keer is dat Marc Calon, voorzitter LTO Nederland.

GLB cruciaal voor boeren

Komende maanden nemen regeringen en parlementen in de Europese hoofdsteden belangrijke besluiten over het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB). Het gaat niet alleen om de budgetten, maar ook om de doelen waar de GLB-euro's naartoe gaan. De discussie is helaas belast door het standpunt van onze eerste minister. Rutte wil dat er geen stuiver extra naar Europa gaat en als het aan hem ligt nog minder dan de huidige 4,3 miljard euro. Dat vind ik een onverstandig standpunt en ik verwacht dat het ook onhoudbaar is. Europese samenwerking is voor ons cruciaal. Nederland is een handelsland en daarin past vrij verkeer van personen en goederen. Europa is meer dan een begroting.

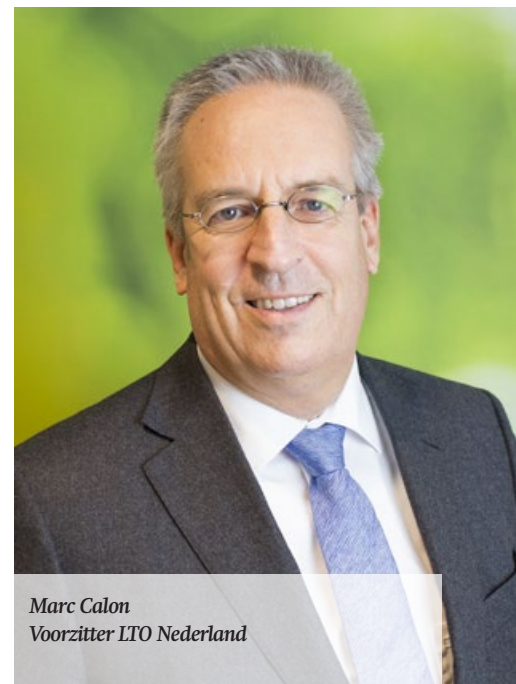
Het uittreden van het Verenigd Koninkrijk (Brexit) bewijst dat. Volgend jaar wordt dit al merkbaar voor bedrijven die hun producten op de VK-markt afzetten. Het is een politiek gegeven, of we daar nu voor of tegen zijn. De handel zal in ieder geval ingewikkelder worden, veel extra tijd vragen door controles aan de grens. We exporteren voor miljarden aan sierteelt, groente en zuivel. Ondertussen loopt het debat over GLB door en staat vanwege Brexit de budgetdiscussie hoog op de agenda.

Voor de boeren zijn deze maanden cruciaal. Blijven de directe betalingen (inkomenssteun, pijler 1)? Wat wordt de hoogte van de steun en vooral aan welke voorwaarden moet een boer voldoen? LTO Nederland is voorstander van een opbouw vanuit een basispremie per hectare met zogenoemde top-ups. Aan de basispremie worden maatschappelijke eisen gesteld. De top-ups betreft dan specifieke betalingen voor inspanningen voor natuur, milieu en klimaat, water, biodiversiteit en energie. En boeren zijn op hun best als zij zelf kunnen bepalen hoe de gestelde doelen ingepast worden in de bedrijfsvoering.

Anders dan in pijler 1 is de inzet van pijler 2 van het GLB gericht op realiseren van belangrijke maatschappelijke doelen waarvoor investeringen redelijkerwijs niet alleen ten laste van boeren mogen komen. Agrarisch natuur- en landschapsbeheer bijvoorbeeld is mét provinciale cofinanciering rond te zetten. Het huidige stelsel van uitgaven via collectieven moet daarom doorgaan. Het mag wel eenvoudiger in de uitvoering en naast weidevogels (biodiversiteit), mag ook landschap (is biodiversiteit én cultuurhistorie én beleving) meer prioriteit krijgen.

Het GLB is wat ons betreft ook bedoeld voor versterking van de concurrentiepositie van de agrarische bedrijven. Dat kan door ondersteuning van investeringen in innovaties, samenwerking en verduurzaming. Het klimaatverdrag van Parijs en een toenemende maatschappelijke druk vragen om een hoger ambitieniveau op het gebied van duurzaamheid in de landbouw. LTO Nederland wil hieraan meewerken mits boeren de vrijheid wordt geboden hier op een doelgerichte manier invulling aan te kunnen geven. Mogelijkheden zijn er binnen zowel pijler 1 (top-ups) als pijler 2 (betalingen voor diensten).

Dit is ook het moment om aandacht te vragen voor risicomanagement binnen het GLB. Boeren doen er goed aan meer te investeren in risicomanagement. Het GLB moet hen de mogelijkheden bieden. In aansluiting op voorgaande is LTO Nederland daarom voorstander van behoud van de brede weersverzekering (BWV). We hebben inmiddels ervaring met misoogsten als gevolg van hoosbuien en aanhoudende droogte.

Marc Calon
Voorzitter LTO Nederland